

Statskontorets rapport 2021:10, Statsbidrag till kultur, idrott och friluftsliv

Remissvar Parasport Sverige

S2020/05409/SOF

Parasport Sverige tackar för möjligheten att överlämna remissvar på utredningen "Statsbidrag till kultur, idrott och friluftsliv" och ställer oss bakom samtliga förslag lämnade av Statskontoret.

Parasport Sverige tar ett stort ansvar i att aktivt finna lösningar på de gemensamma samhällsutmaningar som behöver överkommas för att nå de mål som stadgas i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och de följande målen för svensk funktionshinderpolitik om att uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i ett samhälle med mångfald som grund.

Idrottsrörelsen drivs av övertygelsen att träning och fysisk aktivitet ger ett starkt, självständigt liv för de som deltar. Med utgångspunkt i förbundets uppgift – att främja parasporten inom hela idrottsrörelsen har Parasport Sverige initierat och driver en lång rad projekt som syftar till att öka kunskapen om *hur fler personer med funktionsnedsättning ska få möjlighet att utöva idrott och delta i dess sociala gemenskap*. Vår verksamhet utförs i ideella idrottsföreningar över hela landet, som samtidigt har en mycket bredare samhällsroll. Vi ser att vår roll är att så långt det går bidra till att fler personer med funktionsnedsättning finner sin idrott, gemenskap och egenmakt och med det i större utsträckning bidrar som aktiva samhällsmedborgare.

Det är utifrån denna plattform vi har läst utredningen och ger förslag till förädling av utredningens bedömningar och förslag.

Stockholm 2022-01-11

Åsa Linares Norlin
Ordförande

Ojämlig fördelning fortfarande

Parasport Sverige delar Statskontorets respekt för civilsamhällets egenbestämmande, och värnar det medlemsstyre som leder såväl vår egen organisation som Riksidrottsförbundet. Dock ser Parasport Sverige att styrning genom förordning är nödvändigt för att stärka förutsättningarna för verksamhet för personer med funktionsnedsättning inom idrotten. Idrottsrörelsens självständighet kan säkerställas samtidigt som tydliga incitament, stödfunktioner och riktlinjer etableras för att säkerställa jämlika förutsättningar för idrottsutövande.

Parasport Sverige vill se en jämlik fördelning av resurser till invånarnas idrottande – oavsett funktionsförmåga. Personer med funktionsnedsättning omfattar ca 10-20 procent av den totala befolkningen. Sett till statsbidraget fördelades 2020 cirka 3 procent (60 miljoner) av de totala 2 miljarderna för idrotten till verksamhet för personer med funktionsnedsättning. För varje krona som går till idrott för personer utan funktionsnedsättning går 14 öre till idrott för personer med funktionsnedsättning. Därtill är idrottsutövande för personer med funktionsnedsättning ofta dyrare att utöva¹. Parasport Sverige vill se ökade resurser till idrotten med syfte att nå en jämlik fördelning av medel mellan parasport och övrig idrott.

Olika beroende på vem som bestämmer

Statskontorets analys visar att förutsättningarna för en bidragsfördelning utifrån ett tillgänglighetsperspektiv i hög grad beror på hur den aktör som fördelar statsbidraget väljer att tolka villkoren som framgår av respektive förordning².

Engagemang och initiativ för att tillgängliggöra idrottande för personer med funktionsnedsättning utgår ofta från enskilda individer eller medlemmar. De båda Specialidrottsförbundet som intervjuats i utredningen vittnar båda om individuella initiativ som avgörande för att parasportverksamhet etablerats och drivits.

Parasport Sverige delar denna uppfattning, och ser såväl i vår egen verksamhet som bland andra idrottsförbund, att verksamhet för målgruppen endast kan realiseras baserat i vilja, kunskap och resurser internt. Stora delar av den parasportverksamhet som idag bedrivs är externfinansierad bland annat genom projekt. I de fall enskilda initiativtagare saknas kan verksamhet för personer med funktionsnedsättning helt utebli. Det finns behov av tydligare incitament och stödstrukturer för de idrottsföreningar och förbund som ännu inte erbjuder verksamhet för personer med funktionsnedsättning att möjliggöra för målgruppen att delta.

Det är också viktigt att komma ihåg att möjligheten för personer med funktionsnedsättning att utöva idrott inte enbart är kopplat till tillgången till idrottsföreningar. Stödfunktioner i form av tillgänglig ordinarie kollektivtrafik eller färdtjänst, ledsagning/assistans, fritidshjälpedel, mm är också avgörande. Vägen till idrott kan vara komplex för en person med funktionsnedsättning och behöver såväl nya, sektorövergripande arbetssätt, som mer resurser, för att rivas.

---

¹ Myndigheten för Delaktighet (2020) Aktiv fritid; MUCF (2020) Ungas rätt till en meningsfull fritid
² S 27

Avsaknaden av redovisning

Riksidrottsförbundets åretrapporering av statsbidragets användning är idag otillräcklig för uppföljning och vidareutveckling av idrottsverksamhet för personer med funktionsnedsättning. Återrapporteringen bör inkludera rapportering specifikt gällande verksamhet för personer med funktionsnedsättning, där rapporteringen även tydligt hänvisar vad stödet har använts till. Detta är av betydande vikt för de nya satsningar som görs för att öka idrottandet i målgruppen.

Målgruppen "personer med funktionsnedsättning" är mycket mångfaldig. Verksamheten, stödbehov och intressen varierar brett inom målgruppen. När stöd fördelas bör det även tydligt framgå hur mottagarmålgruppen definieras. Parasport Sverige vill särskilt belysa Statskontorets konstaterande att det krävs omfattande kunskap, tid och andra resurser om såväl målgruppen som förutsättningarna för idrottande för att en verksamhet ska arbeta på ett integrerat sätt med tillgänglighetsfrågor och hålla denna kunskap uppdaterad.

Parasport Sveriges roll i framtidens idrottssverige

Som framgår av utredningen pågår just nu ett arbete inom den samlade svenska idrottsrörelsen, där vi gemensamt vill verka för en integrerad verksamhet uppdelat på idrott snarare än funktionsförmåga. Utvecklingen innebär att Parasport Sverige lämnar över ansvaret för parasporter där det finns ett hemmahörande Specialidrottsförbund.

Parasport Sverige vill förtydliga att ambitionen med denna gemensamma organisationsförändring är att få fler personer med funktionsnedsättning att börja idrotta. Stundvis uppfattar vi Statskontorets utredning vara under uppfattningen att Parasportförbundet kommer minska till storlek då de medlemmar som varit registrerade i förbundet lämnas över till andra specialidrottsförbund. Denna uppfattning grundas i antagandet att idrotten inte lyckas med ambitionen att få fler personer med funktionsnedsättning som medlemmar i idrottsrörelsen. Inkluderingsarbetet pågår redan idag, och Parasport Sverige ser ingen nedgång i organisationens medlemsföreningsantal. Parasport Sverige vill påpeka problematiken i en sådan beskrivning, och fasthåller givetvis idrottens gemensamma mål att få fler personer med funktionsnedsättning i rörelse – och därmed nya medlemmar till såväl den egna organisationen som andra Specialidrottsförbund.

Övriga kommentarer till utredningens genomförande och resultat

Parasport Sverige anser det beklagligt att endast en funktionsrättsorganisation utanför idrotten deltagit i utredningsarbetet.

Parasport Sverige uppmärksammar kulturområdets framgångar i att inkludera ett tillgänglighetsperspektiv vid fördelning av statsbidrag och ser positivt till idrottens möjligheter att inhämta lärdomar för vidare egen utveckling.

Kontakt

Åsa Llinares Norlin
Ordförande
asa.llinares.norlin@parasport.se

Alice Bergholtz
Ansvarig för projektutveckling
alice.bergholtz@parasport.se
08-699 62 96